

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316216594
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1316216594.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Janky Richterovej a JUDr. Milana Chalupku v spore žalobcov: X/ D. Ž., F.. XX.XX.XXXX, X/ T. Ž., F.. XX.XX.XXXX, Z. T. R., Š. XX, obaja zastúpení JUDr. Michal Krutek, s.r.o., so sídlom v Trnave, Hlavná 11, proti žalovaným: X/ O.. Q. D., F.. XX.XX.XXXX, T. T., H. R. XXXX/X, zast. JUDr. Andrejom Garom, advokátom v Bratislave, Štefánikova 14, X/ T. I. D., F.. XX.XX.XXXX, T. T., H. R. XXXX/X, zast. Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, advokátom v Trnave, Vajanského 10, o zaplatenie 40.000,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III v Bratislave zo dňa 18. apríla 2018 č.k. 44C/227/2016-186 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach týkajúcich sa žalovaného 1/ p o t v r d z u j e .
Žalobcom 1/ a 2/ priznáva náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému 1/ v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1/Súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu 40.000 eur istiny s úrokom z omeškania vo výške 5,0% ročne z istiny od 26.05.2016 až do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu žalobcov 1/ a 2/ zamietol. Žalobcom 1/ a 2/ priznal náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100 %, ktoré sú povinní žalovaní 1/ a 2/ zaplatiť spoločne a nerozdielne, a to do pätnástich dní od právoplatnosti rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka o výške náhrady trov konania, na účet právneho zástupcu žalobcov.

2/Žalobou zo dňa 10.10.2016 sa žalobcovia domáhali voči žalovaným zaplatenia 40.000 eur istiny s príslušenstvom titulom zmluvy o pôžičke, keď žalobca 1/ dňa 11.10.2013 vybral zo spoločného účtu so žalobkyňou 2/ sumu 32.000 eur v hotovosti, z ktorých požičali sumu 30.000 eur žalovaným. Dňa 28.09.2014 žalobcovia uskutočnili príkaz na úhradu sumy 10.000 eur ako druhej časti pôžičky na účet žalovaného 1/. Následne žalobca 1/ telefonicky kontaktoval žalovaného 1/ so žiadosťou o vrátenie pôžičky v žalovanej výške. Žalovaný 1/ prisľúbil žalobcovi 1/ osobné stretnutie, na ktorom sa mali dohodnúť o ďalších podmienkach. Žalobca 1/ vyzval žalovaného 1/ na vrátenie pôžičky v žalovanej výške aj emailom zo dňa 03.05.2015, nakoľko neprišlo k osobnému stretnutiu dohodnutého telefonicky. Žalovaný 1/ na predmetnú výzvu nereagoval. Žalovaný 1/ nereagoval ani na výzvu prostredníctvom emailu na vrátenie pôžičky v žalovanej výške zo dňa 19.05.2015 a ani na SMS správu zo dňa 19.08.2016.

3/Žalovaný 1/ s návrhom žalobcov nesúhlasil, nestotožnil sa so všetkými skutkovými tvrdeniami a listinnými dôkazmi a žalobu žiadal zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Žalobcovia existenciu záväzkovoprávneho vzťahu zo zmluvy o pôžičke nepreukázali a žalovaný 1/ tvrdí, že medzi stranami sporu nikdy nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke. Zmluva o pôžičke má charakter reálnej zmluvy, veriteľ je povinný najmä predmet pôžičky odovzdať dlžníkovi. V tomto prípade žalobcovia nepreukázali, že hotovosť, ktorú preukázateľne vybrali z účtu z banky odovzdali vo výške 30.000 eur k rukám

žalovaného 1/. Žalovaný 1/ nikdy od žalobcov neobdržal nimi uvádzané finančné prostriedky. Žalobcovia teda nepreukázali, že došlo k dohode strán a následne ku skutočnému odovzdaniu predmetu pôžičky. Je pravdou, že žalobcovia dňa 28.09.2014 poukázali na účet žalovaného 1/ sumu vo výške 10.000 eur, avšak žalovaný 1/ kontaktoval žalobcov a žiadal ich o uvedenie dôvodu, prečo mu tieto finančné prostriedky poskytli a na aký účel mali slúžiť. Strany sporu totiž neuzavreli žiadnu zmluvu o pôžičke. Žalovaný 1/ nežiadal žalobcov o poskytnutie akejkoľvek sumy. Z tohto dôvodu by sa žalobcovia mohli domáhať výlučne vrátenia predmetnej sumy 10.000 eur z titulu bezdôvodného obohatenia. Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Na základe uvedeného žalovaný 1/ tvrdí, že žalobcovia na poukázanie sumy vo výške 10.000 eur nemali žiaden právny dôvod, neexistovala žiadna dohoda a ani požiadavka zo strany žalovaných pre takéto plnenie a preto vznáša námietku premlčania uplatneného nároku vo vzťahu k žalobcami uplatnenej sume 10.000 eur, nakoľko túto žalovaný 1/ považuje za premlčanú a to dňom 29.09.2016.

4/Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že žalovaná 2/ je dcéra žalobcov a žalovaný 1/ je ich bývalý zať. V roku 2013 začali žalovaní stavať rodinný dom R. S., žalobcovia im pomáhali tak, že chodili k deťom 1-2 krát do týždňa. Žalovaní ich oslovili na pôžičku na stavbu rodinného domu a žalovaný 1/ uviedol, že potrebuje 30.000 eur v hotovosti. Keďže žalobcovia mali takú sumu, súhlasili. V pobočke Slovenskej sporiteľne vo R. si žalobca 1/ dohodol výber peňazí na piatok, bolo to 32.000 eur, z ktorých 30.000 eur dali žalovaným a 2.000 eur si nechali. K odovzdaniu 30.000 eur došlo v byte žalovaných R. T. na Q. K., kde obálku so 60 -timi 500 eurovými bankovkami odovzdal žalovanému 1/. Vtedy mali dobré vzťahy, takže potvrdenie žalobcovia nežiadali. Žalovaný 1/ vtedy uviedol, že im ich vráti do 1 roka, bolo to v utorok 15.10.2013. Pri odovzdávaní peňazí boli prítomní žalobcovia a obidvaja žalovaní. Za necelý rok žalobcov opäť žalovaní oslovili, vtedy žalovaný 1/ uviedol, že aby sa mohli rýchlo presťahovať do domu, tak potrebuje 10.000 eur a zase v hotovosti, bolo to v 8/2014. Žalobca 1/ bol v tom čase mimo a preto tie peniaze poslal žalovanému 1/ cez internet banking na jeho osobný účet a to 28.09.2014. Nasledujúci deň si zavolali, žalovaný 1/ mu poďakoval a že do roka mu peniaze vráti. Keďže peniaze im nevrátili, tak to žiadali od dcéry a ona im povedala, že financie má na starosti žalovaný 1/. Žalobca 1/ preto dňa 10.03.2015 telefonoval žalovanému 1/ a on mu priamo neodpovedal, zahmlieval, nakoniec povedal, že má veľa práce a že sa dohodnú. Následne mu žalobca 1/ posielal e-maily, sms-ky, na čo nereagoval. Dňa 22.05.2016 mal žalovaný 1/ stretnutie so svojou dcérou, vnučkou žalobcov u nich, vtedy stál pred ich domom a žalobca 1/ sa ho opýtal, či prišiel vrátiť tých 40.000 eur a on mu potom poslal sms aby mu dal žalobca 1/ pokoj, aby si svoje problémy riešil sám. Následne sa žalobcovia obrátili na právnikov. O poskytnutie pôžičiek požiadali žalovaní spoločne s tým, že konkrétnu sumu a čo sa týka času vrátenia pôžičky, to povedal žalovaný 1/. Dcéra žalobcov vedela o výške pôžičiek, pri odovzdávaní peňazí boli všetci.

Pokiaľ ide o pôvod tých 32.000 eur, tieto žalobca 1/ síce vybral z firemného účtu, ale sú to peniaze - zisk už zdanený, takže už išlo o spoločné peniaze so žalobkyňou 2/. Tieto peniaze má žalobca 1/ na firemnom účte za účelom preklenutia obdobia, keď musí vyplatiť zamestnancov, kým mu nabehnú faktúry. Peňažné transakcie medzi účtom žalobcov a účtom žalovaným 1/ prebiehali už od 13.11.2012, pričom sa týkali rôznych vecí. Pokiaľ by žalobca 1/ chcel svojej dcére poslať peniaze, tak jej ich pošle na jej účet a nie na účet žalovaného 1/.

Žalobkyňa 2/ bola účastná pri poskytovaní pôžičiek, pri tej prvej osobne, pri výbere z banky aj pri odovzdávaní peňazí, tú druhú poslal manžel cez internet banking. Žalobkyňa 2/ bola osobne pri tom, keď ich žalovaní žiadali o poskytnutie pôžičky, vtedy žalovaný 1/ povedal, že potrebujú na dostavbu rodinného domu, najskôr tých 30.000 eur a neskôr 10.000 eur. S manželom majú spoločný účet, tá prvá pôžička bola z jeho podnikateľského účtu a tá druhá z ich sporožirového účtu.

5/Žalovaná 2/ súhlasila s výpoveďou jej rodičov (žalobcov). Bola prítomná pri pýtaní uvedených súm, keď žalovaný 1/ pýtal pôžičku za nich oboch. Peniaze im žalobcovia odovzdali v byte na Q. K. vo výške 30.000 eur, bolo to 60 bankoviek v hodnote po 500 eur. Žalovaný 1/ ich osobne prevzal pred všetkými a prisľúbil, že to bude splatené do 1 roka. Druhá pôžička bola 28.09.2014 cez internetbanking vo výške 10.000 eur, ktorá mala byť splatená do 1 roka. Mala slúžiť na dostavbu rodinného domu a na presťahovanie sa do neho. Finančnú stránku a vyplácanie faktúr a robotníkov mal na starosti bývalý manžel (žalovaný 1/), žalovaná 2/ nemala prístup k jeho účtu. Dňa 10.03.2015 si otec od nej pýtal vrátiť tých 40.000 eur, ona ho odkázala na manžela. K vyjadreniu žalovaného 1/, že mali dostatok financií na dostavbu domu, žalovaná 2/ predložila súdu prehľad, ktorý jej zaslal žalovaný 1/ a ktorý sa týkal súm vyplatených cez faktúry a súm, ktoré boli vyplatené v hotovosti za výstavbu ich domu, keď hypotéky sa vyplácali pribežne a nie naraz. Keďže žalovaný 1/ o nej prehlásil, že je finančne negramotná, nemala prístup na jeho účet v TatraBanke, na ktorý bolo poukázané 10.000 eur. Pokiaľ ide o konanie o určenie

vlastníctva k ich domu, tak nie je právoplatne skončené, bolo podané odvolanie, ktoré sa nachádza na odvolacom súde a tú žalobu podala preto, lebo žalovaný 1/ dal prehlásenie, že nesúhlasí, aby bola zapísaná do kolaudačného rozhodnutia. Do dnešného dňa figuruje ako vlastník iba on. K vyjadreniu žalovaného 1/, že mal dostatočný príjem a že si nepotreboval požíčovať, žalovaná 2/ predložila súdu prehľad príjmov a výdavkov, ktoré mali počas manželstva a ktoré vypracoval žalovaný 1/ s tým, že musia viac šetriť.

6/Žalovaný 1/ založil obranu v spore na tvrdení, že v zásade nebol odkázaný si od niekoho niečo požíčovať. Medzi ním a žalovanou 2/ v súčasnosti prebieha viac sporov týkajúcich sa jednak majetku a jednak spoločnej dcéry. Má za to, že toto konanie je reakciou na zamietnutie žaloby o určení vlastníctva v 9/2016. Okrem tejto žaloby na neho podala žalovaná 2/ aj trestné oznámenie, že týra dcéru a myslí si, že by nemali takto riešiť vzájomné vzťahy, žalovaný 1/ by uprednostnil dohodu. Poukazuje na to, že žalobca 1/ v žalobe tvrdí, že vybral sumu zo spoločného účtu so žalobkyňou 2/, pričom na minulom pojednávaní uviedol, že tých 30.000 eur vybral zo svojej firmy, v ktorej je jediný spoločník. Ako ekonóm má vedomosť, že takáto transakcia by mala byť zavedená v účtovníctve na účte 355 - ostatné pohľadávky voči spoločníkovi. V súvahe a výkazu ziskov a strát z 31.12.2013 takáto operácia zaúčtovaná nie je. Finančné prostriedky od žalobcov nežiadal, z ich strany mu neboli poskytnuté finančné prostriedky a to ani v byte na Q. K.. Objem finančných prostriedkov, ktorými s bývalou manželkou disponovali, im postačovali na dostavbu domu. V písomnom vyjadrení zo dňa 09.01.2018 žalovaný 1/ uviedol, že žalobcovia konajú v zhode so žalovanou 2/, pričom jediným zámerom je získať majetkový prospech na jeho úkor. Na financovanie výstavby nehnuteľnosti uzatvorili obaja žalovaní dňa 16.04.2013 zmluvu o účelovom úvere Č.. XXX XXX XXXX vo výške 212.300 eur. Následne dňa 13.08.2013 žalovaný uzatvoril zmluvu o bezúčelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX na sumu vo výške 42.930 eur. V nasledujúcom roku 2014 žalovaní čerpali dňa 01.05.2014 hypotekárny úver vo výške XX.XXX eur, dňa 07.10.2014 účelový úver vo výške 15.000 eur na výstavbu nehnuteľnosti. Ako dôkaz žalovaný 1/ predložil súdu dôkazy - zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z 18.08.2011, zmluva o účelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 15.04.2013, zmluva o účelovom splátkovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX z 13.08.2013, zmluva o hypotekárnom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX z 01.05.2014, zmluva o účelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 07.10.2014, oznámenie o užívaní neskolaudovanej novostavby rodinného domu z 22.03.2016). Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný 1/ si nepotreboval požíčovať v čase výstavby rodinného domu žiadne ďalšie peňažné prostriedky, nakoľko ich mal toho času dostatok. Od začiatku stavebných prác financoval stavbu rodinného domu predovšetkým zo získaných prostriedkov z predaja nehnuteľnosti nadobudnutej pred uzatvorením manželstva na Q. K. Č. XX R. T. zo dňa 18.08.2011 vo výške 145.000 eur a z vyššie uvedených štyroch úverov v celkovej výške 320.000 eur. Žalovaný 1/ má za to, že čiastka 465.230 eur predstavuje nadštandardný obnos peňazí na realizáciu stavby rodinného domu vrátane jeho kompletného zariadenia. Okrem iného žalovaný 1/ dlhodobo v predmetnom časovom období dosahoval príjem prevyšujúci sumu 100.000 eur ročne. Medzi žalobcami a žalovanou 2/ na jednej strane a žalovaným 1/ na druhej strane existuje extrémna forma nenávisťi z dôvodu, že žalovaná 2/ ako matka dlhodobo bráni žalovanému 1/ ako otcovi v styku s maloletou dcérou. Pokiaľ ide o sumu 10.000 eur žalovaný 1/ má zato, že žalovaná 2/ vyčítala žalobcom, že finančne podporujú jej sestru, ktorá je nezamestnaná a ona nikdy nič nedostala a žiadala ich o nápravu. Žalovaný 1/ sa domnieva že žalovaná 2/ za týmto účelom poskytla žalobcom jeho číslo bankového účtu a poskytnuté peňažné prostriedky teda neboli určené jemu ale žalovanej 2/.

7/Súd prvej inštancie konštatoval, že rozsah dôkazného bremena v danej veci je určený ustanovením § 657 O.z. Pre uzavretie zmluvy o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá aj ústne alebo konkludentne. Samotná zmluva neposkytuje veriteľovi žalobný nárok, tento vzniká až odovzdaním požičaných vecí. Na vznik pôžičky je teda potrebná dohoda strán a skutočné odovzдание predmetu pôžičky. Vzhľadom na žalobcami predložené vyššie uvedené dôkazy, súd dospel k záveru, že k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke medzi stranami sporu dňa 15.10.2013 prišlo a to medzi žalobcami ako veriteľom a dlžníkmi - žalovaným 1/ a dcérou žalobcov, vtedy manželov. Predmetom pôžičky boli peniaze - 30.000 eur. Skutočnosť namietanú žalovaným 1/ vo vzťahu k aktívnej legitimácii žalobcu ako veriteľa, že išlo o peniaze z firmy žalobcu 1/ (zisk po zdanení) súd považoval za irelevantnú, nakoľko pokiaľ by aj žalobca ako konateľ tieto peniaze vybral z účtu firmy a požičal žalovaným, išlo by o vnútorný vzťah medzi konateľom a obchodnou spoločnosťou, bez vplyvu na predmet konania. Žalobcovia taktiež preukázali, že dňa 28.09.2014 poukázali na účet žalovaného 1/ sumu 10.000 eur. Žalovaný 1/ namietal v konaní, že žalobcovia nemali právny dôvod na poukázanie tejto sumy na účet žalovaného 1/, keďže ich o žiadnu pôžičku nikdy nežiadal a považoval túto sumu za plnenie bez právneho dôvodu t. j. považoval túto sumu za bezdôvodné obohatenie, pričom zároveň namietol premlčanie nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia. V nasledujúcom vyjadrení

žalovaný 1/ uviedol dôvod poukázania sumy 10.000 eur žalobcom 1/ na jeho účet ako dar, ktorý mal byť určený pre žalovanú 2/. Súd mal za to, že vysvetlenia žalovaného 1/ sú vo vzájomných súvislostiach nekonzistentné, dokonca si odporujú. Žalovaný 1/ nesporeoval skutočnosť, že mu žalobcovia poukázali dňa 28.09.2014 na jeho účet sumu 10.000 eur, pokiaľ by túto sumu považoval žalovaný 1/ v čase jej poukázania (keď vzťahy medzi stranami sporu neboli vážne narušené) za plnenie bez právneho dôvodu, v rámci normálnych rodinných vzťahov ako zať, by túto sumu vtedy žalobcom ako svokrovcom vrátil. Súd vyhodnotil vykonané dokazovanie tak, že dospel k záveru, že žalobcovia preukázali existenciu dohody strán sporu o pôžičke ako aj odovzdanie peňazí. Pôžička bola realizovaná v dvoch častiach a to 15.10.2013 vo výške 30.000 eur a dňa 28.09.2014 vo výške 10.000 eur. Dôkazy ktoré predložili žalobcovia (výber z účtu, výsluchy strán sporu, telefonický rozhovor žalobcu 1/ so žalovaným 1/) vo vzájomných súvislostiach preukazujú danú skutočnosť. Súd vychádzal aj zo skutočnosti, že v telefonickom rozhovore so žalobcom 1/ žalovaný 1/ ani raz nepoprel existenciu pôžičky vo výške 40.000 eur niekoľko krát spomínanú v rozhovore žalobcom 1/. Je pravdou, že túto výslovne ani nepotvrdil, ale súd mal za to, že pokiaľ by žalovaný 1/ existenciu pôžičky ako takej namietal, tak by túto skutočnosť v telefonickom rozhovore rozhodne uviedol. Žalovaný 1/ niekoľko krát na priamu otázku žalobcu 1/, kedy mu žalovaný 1/ vráti pôžičku vo výške 40.000 eur odpovedal v tom smere, aby sa stretli, že s tým nemá problém, že by si mali sadnúť a porozprávať sa a určite nájdu riešenie. Súd preto vyhodnotil nárok žalobcov zo zmluvy o pôžičke ako dôvodný, námietku premlčania žalovaného 1/ vznesenú voči nároku v časti o zaplatenie 10.000 eur z titulu bezdôvodného obohatenia ako nedôvodnú, nakoľko nárok z titulu pôžičky sa premlčuje v trojročnej lehote a preto bol uplatnený včas (prvá časť pôžičky poskytnutá dňa 15.10.2013, druhá časť dňa 28.09.2014, žaloba podaná na súd dňa 10.10.2016).

8/Keďže žalobcovia vyzvali žalovaného 1/ na vrátenie pôžičiek emailovými výzvami (03.05.2015, 19.05.2016), žalovanú 2/ i ústne, avšak bezvýsledne, pričom z emailu zo dňa 19.05.2016 adresovanému žalobcom 1/ žalovanému 1/ súd zistil, že požiadal žalovaného 1/ aby mu pôžičku vo výške 40.000 eur vrátil do 25.05.2016. Žalovaní svoj dlh riadne a včas nesplnili, dostali sa do omeškania, preto súd priznal žalobcom zákonný 5,0% ročný úrok z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti celého záväzku, t. j. zo sumy 40.000 eur od 26.05.2016 až do zaplatenia. Vo zvyšku, t. j. v časti o zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 40.000 eur od 03.05.2015 do 25.05.2016 súd žalobu zamietol. Súd žalovaných zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania odo dňa nasledujúceho po termíne uvedenom vo výzve z 19.05.2016, t. j. od 26.05.2016.

9/ O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, a priznal úspešným žalobcom náhradu trov konania v plnom rozsahu, nakoľko boli neúspešní len v nepatrnej časti.

10/ Proti tomuto rozsudku v žalobe vyhovujúcej časti podal včas odvolanie žalovaný 1/. Poukázal na to, že v priebehu prvoinštančného konania poprel všetky tvrdenia žalobcov, keď k uzavretiu zmluvy o pôžičke nikdy nedošlo a nedošlo ani k odovzdaniu finančných prostriedkov vo výške 30.000 euro. Ohľadne sumy 10.000 euro bol žalovaný 1/ v domnení, že išlo o dar žalovanej 2/, čo nakoniec potvrdila i táto vo svojej výpovedi. Súdu prvej inštancie vytýkal, že bez akéhokoľvek dôvodu vylúčil z dokazovania ním označené dôkazné prostriedky, najmä zmluvy o úvere, potvrdenie o príjmoch žalovaného 1/, výpisy z bankového účtu žalovaného 1/ a prehľad financovania rodinného domu, pričom všetkými týmito dôkazmi žalovaný 1/ účinne vyvrátil tvrdenia žalobcov. Žalovaný 1/ v čase od 8/2013 do 11/2013 mal na účte kreditný pohyb cca 228.000 euro, disponoval teda dostatočným množstvom prostriedkov na financovanie rodinného domu, keď výdavky súvisiace s výstavbou rodinného domu v tomto období boli na úrovni 82.900 euro. Poukázal tiež na zákon č. 394/2012 Z.z. o obmedzení platieb v hotovosti, v zmysle ktorého žalobcovia museli sumu 30.000 euro odovzdať žalovaným výlučne bezhotovostným prevodom, inak by bolo namieste skúmať ich deliktuálnu zodpovednosť za porušenie zákona. Odvolateľ považoval za nepopreté jeho tvrdenie, že údajne použité prostriedky vybraté žalobcom 1/ z účtu obchodnej spoločnosti sú prostriedkami tejto spoločnosti, keďže v súvahe spoločnosti BEAL, s.r.o. za rok 2013 nie je zaúčtované vôbec nič. Poukázal tiež na rozpor v skutkových tvrdeniach žalobcov a žalovaného 1/, keď údajne prvá časť pôžičky mala byť v hotovosti vyplatená v odovzdaná žalovanému 1/ R. T. na Q. K. R. T. dňa 15. 10. 2013, pričom žalovaný 1/ tento byt predal ešte v roku 2011, a v byte v sledovanom období nebyval. Čo sa týka telefonického rozhovoru, žalovaný 1/ v tomto nikdy nepotvrdil existenciu pôžičky. Súd prvej inštancie v priebehu konania vykonal len dôkazné prostriedky navrhnuté žalobcami, z týchto vychádzal, pričom nevykonaním dôkazných prostriedkov navrhnutých žalovaným 1/ došlo k znemožneniu realizácie práv žalovaného 1/ pred súdom. V druhej časti pôžičky žalovaný konštatoval, že pokiaľ aj veriteľ preukáže, že dlžníkovi poskytol peňažné prostriedky, nepreukáže však, z akého dôvodu má dlžník povinnosť peniaze vrátiť, môže byť tento záväzok posúdený jedine ako darovanie a žalobný návrh veriteľa musí byť zamietnutý. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol žalovaný 1/, aby odvolací

súd žalobe vyhovujúcu časť rozsudku súdu prvej inštancie zmenil a žalobu v celosti zamietol, alebo napadnutú časť rozsudku zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

11/Žalobcovia v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného 1/ namietali, že tvrdenie žalovaného 1/ o tom, že bezprostredne po pripísaní sumy 10.000 euro na jeho účet kontaktoval žalobcu s otázkou, o aké prostriedky ide a na aký účel mu boli poskytnuté, je nepravdivé, nakoniec tieto prostriedky si žalovaný 1/ ponechal a použil ich na stavbu rodinného domu. Pokiaľ by boli zaslané bez dôvodu, správnym postupom by bolo ich vrátenie späť odosielateľovi. Pokiaľ žalovaný 1/ tvrdil, že adresátkou sumy 10.000 euro bola žalovaná 2/, čo mala sama potvrdiť vo výpovedi pred súdom, poukázali na nepresnú protokoláciu súdu z pojednávania konaného dňa 17.1.2018, z audio záznamu z výpovede žalovanej 2/ vyplýva, že táto neuviedla, že by suma bola poukázaná jej. Skutočnosť, či boli finančné prostriedky zo spoločnosti BEAL, s.r.o. považovali za skutočnosť bez právneho významu, jedinou rozhodujúcou skutočnosťou je, že finančné prostriedky boli žalobcami odovzdané žalovaným v byte na Q. K. R. T.. V zmysle zákona č. 394/2012 Z.z. o obmedzení platieb v hotovosti sa priestupku dopustí aj ten, kto ako príjemca poruší zákaz prijať platbu v hotovosti, taktiež v zmysle § 5 uvedeného zákona nie je dotknutá platnosť právnych úkonov, na základe ktorých sa vykonáva platba v hotovosti. Žalovaný 1/ taktiež neuviedol, kde býval v čase po predaji svojho bytu, ktorý skutočne previedol v roku 2011, podľa žalobcov v čase 10/2013 obaja žalovaní ako nájomcovia bývali v inom byte na Q. K. R. T.. Žalobcovia boli toho názoru, že pokiaľ by niekto požadoval vrátenie neexistujúcej pôžičky vo výške 40.000 euro, prirodzenou reakciou domnelého dlžníka by bolo popretie existencie takejto pôžičky, čo však z telefonického rozhovoru nevyplýva, žalovaný 1/ sa o pôžičke chcel baviť korektne a neskôr. Skutočnosť, že žalovaný 1/ disponoval dostatočnými finančnými prostriedkami na výstavbu rodinného domu nepovažovali žalobcovia za rozhodnú pre vznik zmluvy o pôžičke. Pokiaľ žalovaný namietal nevykonanie ním navrhnutého dokazovania, podľa žalobcov tieto žalovaným 1/ navrhnuté prostriedky procesnej obrany neboli uplatnené včas a súd prvej inštancie v zmysle § 153 ods.2 CSP na ne nemusel prihliadnuť. Žalobcovia preto navrhli napadnutú časť rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správnu potvrdiť.

12/Rovnako sa k odvolaniu žalovaného 1/ vyjadrila aj žalovaná 2/.

13/Žalovaný 1/ v následnom vyjadrení zotrval na tom, že v konaní pred súdom prvej inštancie bol porušený princíp kontradiktórnosti. Žalobcovia a žalovaná 2/, hoci ide o opačné strany sporu, konajú v zhode, čo dokazuje i obsah vyjadrení k odvolaniu, ktoré sú úplne rovnaké. V ďalšom sa vyjadril v tom zmysle, že v T. na Q. XX R. T. po jeho predaji žalovaní viac nebývali, pokiaľ protistrana tvrdí niečo iné, musí svoje tvrdenia preukázať. V čase údajného odovzdania sumy 30.000 euro dňa 11.10.2013 obaja žalovaní mali prihlásený pobyt na adrese H. R. XXXX/X R. T.. Žalovaný 1/ počas stavebných prác všetky platby súvisiace so stavbou rodinného domu realizoval výlučne bezhotovostne, čo vylučuje tvrdenie žalobcov ohľadom údajnej žiadosti žalovaného 1/ o pôžičku za účelom získania hotovosti. V ostatnom zotrval na svojich tvrdeniach v podanom odvolaní.

14/ Podľa žalobcov v následnom písomnom vyjadrení skutočnosť, že žalovaná 2/ nepopiera nárok žalobcu, je prejavom dôvodnosti nároku žalobcov, nie porušením princípu kontradiktórnosti. Za rozhodné považovali to, že žalobcovia požičali žalovanému 1/ a žalovanej 2/ na základe ústnej zmluvy sumu 40.000 euro, ktorá doposiaľ nebola vrátená ani v časti. Žalovaný 1/ nepoprel, že by uvedenú čiastku neprevzal. Kde mali v tom čase žalovaní evidovaný trvalý pobyt alebo na čo použili požičanú sumu nepovažovali žalobcovia za rozhodné, opätovne poukázali na to, že žalovaný 1/ v telefonickom rozhovore existenciu pôžičky nepoprel, ale o tejto sa chcel baviť „korektne a neskôr“.

15/ Žalovaná 2/ v poslednom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného 1/ namietala jeho tvrdenia, že všetky jeho výdavky boli hradené bankovým prevodom, keď tomu tak nebolo. Čo sa týka bytu resp. bývania na Q. K. R. T., v októbri 2013 žalovaní bývali v (inom) byte na Q. K. XX/A R. T. ako nájomcovia. Procesná obrana žalovaného ohľadne tejto otázky však nebola uplatnená v rámci prvoinštančného konania, nepovažovala preto za dôvodné danú skutočnosť pred súdom prvej inštancie preukazovať.

16/ Odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného 1/ v rozsahu a z dôvodov ním vymedzených (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že toto opodstatnené nie je.

17/ Podľa § 149 CSP sa prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany rozumejú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Strany sporu majú zákonnú povinnosť uvádzať pravdivé a úplné skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú sporu a majú význam pre jeho vyriešenie. Súd môže požadovať na objasnenie veci aj ďalšie skutkové tvrdenia. V prípade, že s tvrdením protistrany druhá strana nesúhlasí, musí to výslovne uviesť súdu. Nestačí však len vyjadrenie nesúhlasu, keď v zmysle § 151 ods.2 CSP ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je

popretie neúčinné. Je teda potrebné, aby strana, ktorá s tvrdením druhej strany nesúhlasí, toto tvrdenie výslovne poprela a zároveň uviedla relevantný dôvod. Tvrdenie protistrany teda strana musí popierať kvalifikovane.

18/Civilný sporový poriadok ustanovuje zásadu, podľa ktorej musia byť relevantné dôkazy a tvrdenia uplatnené a predložené súdu včas. Rozoznáva pritom sudcovskú a zákonnú koncentráciu. Sudcovská koncentrácia je upravená v § 153, podľa ktorého sú strany povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Zákonná koncentrácia je upravená v § 154, v zmysle ktorého prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

19/ Skutočnosť preukazovanú len nepriamymi dôkazmi je možné mať za preukázanú, ak na základe výsledkov hodnotenia týchto dôkazov možno bez rozumných pochybností nadobudnúť istotu (presvedčenie) o tom, že sa táto skutočnosť naozaj stala (že je pravdivá); nestačí, ak prichádza do úvahy len možnosť jej pravdivosti (jej pravdepodobnosť).

20/ Súd prvej inštancie konštatoval, že skutočnosť, že medzi žalobcami ako veriteľmi a žalovanými ako dlžníkmi došlo tak k uzavretiu zmluvy o pôžičke, ako aj k odovzdaniu peňazí žalovanému 1/ dňa 15.10.2013 vo výške 30.000 eur (prevzatie sumy 10.000 eur dňa 28.09.2014 pripísaním na účet sporný nebo!) preukazujú vo vzájomných súvislostiach dôkazy, ktoré predložili žalobcovia (výber z účtu, výsluchy strán sporu, telefonický rozhovor žalobcu 1/ so žalovaným 1/). Svoj skutkový záver o pravdivosti tvrdenia žalobcov tak založil súd prvej inštancie na hodnotení niektorých nepriamych dôkazov (samotný výber prostriedkov z banky žalobcami, ani obsah elektronickej, či telefonickej komunikácie strán ešte odovzdanie peňazí žalovanému 1/ priamo nepreukazuje), pričom vychádzal aj zo skutočnosti, že v telefonickom rozhovore so žalobcom 1/ žalovaný 1/ ani raz nepoprel existenciu pôžičky vo výške 40.000 eur niekoľko krát spomínanú v rozhovore žalobcom 1/. Je pravdou, že túto výslovne ani nepotvrdil, ale súd mal za to, že pokiaľ by žalovaný 1/ existenciu pôžičky ako takej namietal, tak by túto skutočnosť v telefonickom rozhovore rozhodne uviedol. Žalovaný 1/ niekoľko krát na priamu otázku žalobcu 1/, kedy mu žalovaný 1/ vráti pôžičku vo výške 40.000 eur odpovedal v tom smere, aby sa stretli, že s tým nemá problém, že by si mali sadnúť a porozprávať sa a určite nájdu riešenie.

21/Podľa názoru súdu odvolacieho je potom z každého vyššie označeného vykonaného dôkazu v spojení s ostatnými dôkazmi možno nadobudnúť istotu (presvedčenie) o pravdivosti tvrdení žalobcov (pri preukazovaní tvrdenej skutočnosti len nepriamymi dôkazmi je potrebné každý takýto dôkaz hodnotiť v spojení s ďalšími nepriamymi dôkazmi a uvážiť, či tieto dôkazy tvoria systém, ktorého jednotlivé články sú v súlade medzi sebou aj s dokazovanou skutočnosťou), a to bez toho, aby o tom mohli byť rozumné pochybnosti. Odvolací súd súhlasí s názorom žalobcov, že pokiaľ by niekto požadoval vrátenie neexistujúcej pôžičky v nezanedbateľnej výške 40.000 euro, prirodzenou reakciou označeného dlžníka by bolo popretie existencie takejto pôžičky. Z označeného telefonického rozhovoru (žalobcu 1/ so žalovaným 1/) však vyplýva, že žalovaný 1/ sa o pôžičke chcel „baviť korektné a neskôr“, prípadne že (zohľadniac tvrdenie žalovaného, že k telefonickému hovoru došlo krátko po tom, čo žalovaná 2/ s maloletou dcérou opustila spoločnú domácnosť so žalovaným 1/ a po tom, čo ho obvinila z fyzického násillia, kedy sa žalovaný 1/ snažil so žalovanou 2/ stretnúť a dohodnúť sa predovšetkým na úprave styku s maloletou) sa k existencii pôžičky samotnej nevyjadril vôbec.

22/ Pokiaľ odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie bez akéhokoľvek dôvodu vylúčil z dokazovania ním označené dôkazné prostriedky, najmä zmluvy o úvere, potvrdenie o príjmoch žalovaného 1/, výpisy z bankového účtu žalovaného 1/ a prehľad financovania rodinného domu, tvrdenie, že žalovaný 1/ v čase poskytnutia pôžičky disponoval dostatočnými prostriedkami zo štyroch úverov a teda si nepotreboval žiadne prostriedky požičiavať sa prvýkrát objavilo v jeho písomnom vyjadrení z 9. januára 2018, potom, čo dňa 13. novembra 2017 na pojednávaní súdu prvej inštancie bol realizovaný výsluch strán sporu, boli oboznámené listinné dôkazy pripojené k žalobe a žalovaný 1/ sa vyjadril, že nemá návrhy na vykonanie dokazovania. Ako už bolo uvedené vyššie, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, pričom na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (§ 153 ods. 1, 2 CSP). Nakoniec ale ani prípadné preukázanie, že žalovaný 1/ v čase poskytnutia pôžičky disponoval dostatočnými prostriedkami

zo štyroch úverov a teda si nepotreboval žiadne prostriedky požičiavať, nevylučuje, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke došlo resp. že došlo k odovzdaniu peňazí žalobcami žalovaným.

23/ Žalovaný 1/ sa skutočnosť, že všetky platby súvisiace s výstavbou rodinného domu realizoval bezhotovostne, snažil preukázať až v rámci odvolacieho konania (v rozpore so sudcovskou - § 153 CSP, ale i zákonnou koncentráciou konania - § 154 CSP), pričom prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, alebo má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípadne ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP). Rovnako potom ale i tvrdenie žalovanej 2/ v rámci odvolacieho konania, spochybňujúce pravdivosť tvrdenia žalovaného 1/, že všetky jeho výdavky boli hradené bankovým prevodom, zostalo tak bez preukázania.

24/ Pravdou je, že žalovaný 1/ v písomnom vyjadrení z 9. januára 2018 uviedol (opäť ako zdroj prostriedkov pre dostatočné financovanie stavby rodinného domu), že byt v jeho výlučnom vlastníctve na Q. K.. Č.. XX R. T. dňa 18. augusta 2011 predal, a pripojil i kópiu zmluvy o prevode bytu na tretiu osobu. Súčasne však nerozporoval tvrdenie o odovzdaní sumy 30.000 euro dňa 15. októbra 2013 v tomto byte, resp. inom byte žalovaných na Q. R. T., a najmä neuviedol vôbec, kde obaja žalovaní v čase odovzdania prvej časti požičanej sumy skutočne bývali. Odvolací súd bol potom toho názoru, že k popretiu tvrdenia žalobcov o mieste odovzdania prvej časti požičanej sumy nedošlo žalovaným 1/ kvalifikovane, a teda ani účinne.

25/ Pokiaľ žalovaný 1/ v odvolaní uvádzal, že ohľadne sumy 10.000 euro bol v domnení, že išlo o dar (žalobcov ako rodičov) žalovanej 2/, čo nakoniec potvrdila i táto vo svojej výpovedi, odvolací súd konštatuje, že takéto tvrdenie žalovaná 2/ vo výpovedi pred súdom neuviedla. Ak by však skutočne žalovaný 1/ bol v tomto domnení, nezodpovedanou otázkou potom je, prečo takéto (darované) prostriedky len jednému z manželov počas trvania manželstva sú v jeho výlučnom, od spoločných prostriedkov oddelenom vlastníctve, v zmysle § 143 O.z.) neodovzdal žalovanej 2/.

26/ Skutočnosť, že požičané finančné prostriedky pochádzali zo spoločnosti BEAL, s.r.o. je v súdnej veci bez právneho významu, pokiaľ sa preukáže, že nejaké finančné prostriedky boli veriteľom odovzdané dlžníkovi titulom zmluvy o pôžičke, je dlžník (hoci až v postavení žalovaného) povinný tieto prostriedky vrátiť zásadne veriteľovi.

27/ V súdnej veci tak podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1,2,3 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 CSP) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutej časti rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje. Odvolaciemu súdu potom neostalo, než rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach týkajúcich sa žalovaného 1/ z hľadiska jeho vecnej správnosti potvrdiť, podľa § 387 ods. 1 CSP, stotožňujúc sa v celom rozsahu s jeho odôvodnením podľa § 387 ods. 2 CSP.

28/O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešným žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania priznal v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

29/Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).